

«Слово», 2013. 464 с.

4. Психологія розвитку особистості у підлітковому та ранньому юнацькому віці: навчальний посібник для студентів вищих навчаль-них закладів / [Н.О. Гончарова, Ю.Л. Горбенко та інш.]; за ред. К.В. Седих. Полтава: Астроя, 2018. 342 с.
5. Izard C. E. The Psychology of Emotions. New York, NY: Plenum Press, 1991.

КОНСУЛЬТАТИВНА ПОСЛУГА СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

Сайко Н.О.

Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка

saiko@gsuite.pnpu.edu.ua

В умовах соціально-економічної нестабільності, воєнного часу зростає кількість осіб, які опинились у складних життєвих ситуаціях: внутрішньо переміщені особи (ВПО), постраждалі від бойових дій, особи, які пережили втрату, все населення України, оскільки спостерігається його загальна соціальна вразливість, психоемоційне виснаження. Опиняючись в незвичній кризовій ситуації, людина відчуває себе розгубленою, не знає що робити і як відновити нормальне соціальне функціонування. Тому суспільство гостро потребує додаткової інформації про свої права, місця працевлаштування, забезпечення житлом, про відновлення документів, порядок оформлення пільг тощо. Іншими словами населення України потребує координації у своїх діях щодо реалізації власних прав на отримання соціальних послуг в певній громаді. Тому необхідно підсилити соціальну послугу консультування соціального працівника та зробити її більш доступною.

В Україні у 2015 році затверджено Державний стандарт соціальної послуги консультування, в якому визначається, що соціальна послуга консультування - це

комплекс заходів, що здійснюються протягом строку, необхідного для виходу зі складної життєвої ситуації та адаптації особи, сім'ї до нових умов соціального середовища, спрямованих на усунення/приспосовування обмежень життєдіяльності, підтримку соціальної незалежності, збереження та продовження соціальної активності особи, сім'ї [1].

На сайті Національної сервісної служби України зазначається, що соціальна послуга консультування є важливою підтримкою у сфері соціального захисту населення. Її можна отримати у спеціально обладнаних приміщеннях, за місцем перебування, дистанційно через телефон або Інтернет-зв'язок, а за необхідності - на вулиці, зокрема у форматі мобільного соціального патрулювання [2].

Консультативна послуга надається різними фахівцями, наприклад, психологами, соціальними працівниками, педагогами, медиками, поліцією, юристами тощо.

Проблема постає у тому, що у ситуації розгубленості, відчаю, психологічної, фізичної травми, людина не завжди орієнтується які соціальні послуги вона може отримати і до кого звернутися. Тому кожна громада потребує створення консультативного центру, в який можна звернутися за допомогою і отримати необхідну інформацію про місце надання тієї чи іншої послуги. В державі функціонує соціальний веб-портал електронних соціальних послуг Мінсоцполітики [3], який дозволяє подати заяву на отримання соціальної послуги, але така реєстрація також потребує знань та технічного забезпечення, якого у людей, в залежності від ситуації, іноді немає. Це ще раз підтверджує думку, що має бути спеціальна структури, яка допоможе це зробити. Особлива роль в консультативних центрах належить соціальному працівнику. Саме консультативна послуга соціального працівника полягає в наданні інформаційної, психологічної, практичної підтримки особам, які цього потребують. Соціальний працівник може виконувати роль координатора у спрямуванні постраждалої особи до необхідних структур соціальної, психологічної, медичної, юридичної допомоги.

Основними завданнями соціального працівника можна виділити такі: по-перше, це оцінка потреб особи чи родини у допомозі. На цьому етапі роботи соціальний працівник має зібрати загальну інформацію (стать, вік, склад сім'ї, місце проживання тощо); інформацію про соціальний статус (особа з інвалідністю, ВПО, безробітний/ня тощо); рівень доходів.

Наступним завданням є інформування про права, соціальні гарантії, можливості у вирішенні проблеми (надання житла, виплати, знаходження роботи тощо). Після того як соціальний працівник проінформує про можливу підтримку з боку держави, про права людини на отримання соціальних послуг, можна запропонувати людині зареєструвати електронний кабінет та подати заяву на отримання послуги, направити до інших установ, надати допомогу у оформленні документів. Під час роботи з клієнтом необхідно звертати увагу на його психоемоційний стан. Люди, які пережили втрату, насильство потребують спеціального спілкування, що створює відчуття довіри, підтримки, розуміння, безпеки.

Основними формами консультування соціального працівника в консультативних центрах можуть бути: індивідуальні та групові консультації, виїзні консультації за місцем проживання клієнта, онлайн-консультації. Прикладом основних питань, які можливо вирішити в процесі консультації є такі: як оформити субсидію чи пенсію?, які є пільги для багатодітних сімей?, куди звертатися жертві домашнього насильства?; як отримати статус внутрішньо переміщеної особи (ВПО)?; як знайти притулок або соціальне житло? та інші.

Консультативна послуга соціального працівника є визначальною у подоланні кризи, оскільки вона координує зусилля громади у допомозі, підтримці всіх тих, хто опинився в складній життєвій ситуації; сприяє пришвидшенню соціальної інтеграції, реінтеграції особистості, злагодженій взаємодії в громаді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Державний стандарт соціальної послуги консультування. Наказ Міністерства соціальної політики України від 02.07.2015 № 678. Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0866-15#Text>

2. Соціальна послуга та консультивання. Сайт Національної сервісної служби України. Режим доступу: <https://nssu.gov.ua/news/sotsialna-posluha-konsultuvannia>

3. Соціальний веб-портал електронних соціальних послуг Мінсоцполітики. Режим доступу: <https://soc.gov.ua/welcome>

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ «МОЯ СУПЕР СИЛА ПРОТИ БУЛІНГУ»

Самусь Л.Г.

Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка

ldmlsamus@gmail.com

Проблема булінгу на сьогодні є надзвичайно актуальною та потребує безперервного пошуку методів і способів вирішення. Важливо розуміти, що цькування має безпосередній вплив на рівень тривожності, депресії у підлітків та провокує появу суїцидальних ризиків, подальших проблем в міжособистісних стосунках, професійному розвитку та самооцінці в дорослому віці. Для становлення психологічно здорової особистості небезпечно, переживши булінг, отримати негативні зміни в поведінці, такі як агресія, соціальна ізоляція, комплекс меншовартості, прояв ризикованої або девіантної поведінки. Проблему та її негативні наслідки найефективніше вчасно попередити та провести профілактичні заходи, аніж допустити, а потім розбиратися з причинами та результатами. Презентуємо авторську розробку тренінгу щодо запобігання булінгу в підлітковому середовищі. Мета інтерактивного тренінгу: навчити школярів розуміти значення щастя, як головної цінності людини, розвинути вміння розуміти власні емоції та проявляти емпатію [1, с. 151].

Тренінг «Моя супер сила проти булінгу» для учнів 5-9 класів.